

L I E T U V I S

AUSTRALIJOS

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS ■ LITHUANIAN FORTNIGHTLY
Registered at the GPO, Adelaide, for transmission by post as a periodical.

IV metai

Adelaide, 1951 m. liepos 9 d.

Nr. 14(74)

Vienybės keliu

VLIKo POLITINĖS KOMISIJOS PIRM. DR. P. KARVELIS AKTUALIAIS MUSŲ VI-
DAUS POLITIKOS KLAUSIMAIS

RYŠIUM SU ĮVYKUSIU TARP VLIKo ir MLT SUSITARIMU, ELTQS BENDRADARBIS
KREIPĖSI Į DR. P. KARVELĮ, PATIEKDAMAS JAM KELETĄ KLAUSIMŲ.

1. Kaip vertinate, Pone Daktare, įvykusį susitarimą tarp VLIKo ir Mažosios Lietuvos Tarybos?

— Norėčiau tikėti, kad VLIKo ir MLT susitarimas susilauks iš visos mūsų patrijotinės visuomenės pilno pritarimo. Negali būti jokios abejonės, kad šį įvykį tenka laikyti gražia šviesos pašvaiste niūriam tremties gyvenime. Įvyko ne paprasta sutartis, o gilus nuoširdus susipratimas tarp VLIKo ir MLT.

2. Apie nesutarimus tarp VLIKo ir MLT buvo girdima per keletą pastarųjų metų, todėl įdomu — ar sunkiai vyko derybos?

— Derybos vyko labai sklandžiai, parodant abipusį reikalo supratimą ir maksimumą geros valios. Susitarimai daugumoje priimti vienbalsiai. Visi lygiai įsipareigojo remti jų įgyvendinimą ir pasiėmė už tai lygią atsakomybę prieš tautą. Malonu būtų, kad ir į plačią visuomenę persiduotų derybose vyravusios nuotaikos: gilus reikalo supratimas ir politinės išminties persamas vienybės kelias.

3. Ką galėtumėte pasakyti dėl nugirstamo šio susitarimo reikalu skepticizmo?

— Aišku, šis susitarimas dabar ne visus 100 proc. patenkina, bet, pirm nagrinėjant jo netobulumus, derėtų palaukti į ką šis susitarimas išvirs gyvenime. Juk daugelis problemų tesiduoda išsprendžiamos tik palaipsniui.

4. Kokia šio susitarimo praktiška reikšmė?

— VLIKas parodė ypatingą susirūpinimą visų lietuviškų sričių apjungimo problemomis ir Vykdomąją Tarybą praplečia Revendikuojamų (t. y. atgautinų) Sričių Tarnyba. Šios tarnybos valdytoju MLT pristatė VLIKui žinomą teisininką p. Martyną Braką ir VLIKas šioms pareigoms vienbalsiai jį patvirtino. MLT, atrodo, vykusiai pasirinko p. M. Braką, nes jo asmenyje V. Taryba susilaukia rimto

ir kompetetingo bendradarbio ne tik jam patikėtoje darbo srityje, bet ir bendrame Lietuvos laisvinimo bare. Reikia tikėti, kad naujoji Tarnyba mūsų visuomenės bus šiltai priimta ir, kad naujasis V. Tarybos narys, pats būdamas vakarinių Lietuvos sričių žinovu, susirastų tinkamą bendradarbį — rytinių sričių žinovą ir sėkmingai spręstų visų lietuviškų žemių bei jos žmonių apjungimo problemas.

5. Kokią reikšmę duodate MLT veiklai?

— MLT dirba didelį ir atsakomą darbą. Būrių būriai yra mūsų kraujo žmonių, patekusių į svetimųjų jūras. Yra kilnus ir didelis uždavinys atspėti lietuvišką jų sielos stygą ir taip prabilti į jų širdis, kad jie išgirstų savo tėvų žemės balsą ir grįžtų prie savo tautos kamieno. Ir žodžiu ir raštu ir kitomis priemonėmis MLT šį darbą tenka sustiprinti, plėsti. Pasidžiaugti tenka MLT leidžiamu "Keleiviu", apie kurį buriasi taurieji Mažosios Lietuvos kovotojai, gindami savo lietuviškuosius reikalus. Būtų nusikaltimas, jeigu kas bandytų neigti MLT darbo svarbumą ar mažinti jo reikšmę.

6. Džiaugiantis sėkminga mūsų jėgų vienijimo pradžia, ką galėtumėte pasakyti apie kitas šios rūšies problemas?

— Politinė Komisija, padrąsinta pasiektų savo darbo vaisių, yra pasiryžusi eiti ir prie kitų užsise-nėjusių ir mūsų visuomenę skaldančių problemų sprendimo. Vieningumo dvasia, kuri dabar vyrauja VLIKe sudaro tokiam žygiui labai palankias sąlygas. Aš būčiau nepaprastai laimingas, jei galėčiau netrukus vėl painformuoti lietuviškąją visuomenę apie dar platesnį mūsų gyvųjų jėgų susikonsolidavimą ir visišką susitarimą su visais Lietuvos laisvinimo veiksniais — baigė savo pasikalbėjimą su Jūsų korespondentu Dr. P. Karvelis.

VLIKo IR MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS PREZIDIUMO SUSITARIMO DOKUMENTAI

I. VLIKo Politinės Komisijos 1951.IV.9 d. posėdžio prot. Nr. 21 rezoliucija:

„Politinė Komisija, padariusi ciline padėties apžvalgą, vienbalsiai priėjo išvados, kad gyvenamas momentas reikalauja ypatingai vieningo ir darnaus visų mūsų rezistencijos pajėgų bendradarbiavimo, tarpusavių ryšių stiprinimo ir Lietuvos laisvinimo darbo suaktyvinimo.

Politinė Komisija vienbalsiai pripažino, kad Lietuvos revendikuojamųjų sričių reikalai kaip vakaruose, taip lygiai ir rytuose įgauna vis didesnio aktualumo ir yra reikalingi pastovaus jų rūpinimo. Kad šiame darbo bare Lietuvos reikalai būtų tinkamiausiu būdu ginami, Politinė Komisija nutarė pasiūlyti VLIKui sudaryti revendikuojamoms sritims atskirą V. Taryboj Tarnybą ir įvesti jai vadovauti naują V. T. etatą.

Kadangi naujai įvestino V. T. nario darbas būtų skiriamas ypatingai Mažosios Lietuvos reikalams, Politinė Komisija nutarė pasiūlyti VLIKui susiprasiti su M. Lietuvos Taryba kandidatą šiom pareigom jos pasiūlymu parenkant.

Šia proga Politinė Komisija pageidauja, kad VLIKas iš viso ryškintų savo nusistatymą M. Lietuvos reikalui, prisimenant, kad VLIKas visuomet buvo glaudaus bendradarbiavimo su M. Lietuvos lietuviais šalininkas ir kad jam visuomet buvo artimas M. Lietuvos reikalas. Kaip ir M. Lietuvos Taryba, VLIKas yra nusistatęs visomis priemonėmis siekti, kad atsistatant išlaisvintai Lietuvai, M. Lietuva būtų įjungta į bendrą mūsų Tėvynę bendram valtybiniam gyvenimui. Politinė Komisija mano, kad visiškai atitiktų VLIKo nusistatymą, jei santykiai tarp VLIKo ir M. Lietuvos Tarybos pasidarytų dar glaudesni. Politinė Komisija laikytų sveikintinu dalyku, jei stiprinant bendradarbiavimą, VLIKo ir M. L. Tarybos atstovai bendrose konferencijose svarstytų, kaip sujungtomis jėgomis būtų geriausia siekti bendro tikslo — greitesnio Lietuvos išlaisvinimo ir glaudesnio Mažosios Lietuvos įjungimo į laisvą Lietuvos valstybę.“

II. MLT Prezidiumo 1951.V.19 d. nutarimas:

„Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumas, išklaušęs ir apsvarstęs VLIKo Politinės Komisijos jam padarytus pasiūlymus dėl V. Tarybos sąstato papildymo pasisako sekančiai:

1. Maž. Lietuvos Tarybos Prezidiumas sveikina ir pritaria VLIKo Pol. Komisijos pareikštiems norams, kad būtų panaujintas, suaktyvintas ir įgautų pastovų pobūdį VLIKo ir MLT bendradarbiavimas, pagrįstas vieningu siekimu išlaisvintąją Lietuvą sujungtą su ML atkurti bendram ir sutartinam gyvenimui.

2. Šio tikslo įgyvendinimui MLT Prezidiumas nutarė deleguoti savo atstovą į Vykdomąją Tarybą pilnateisiu nariu.

MLTP pabrėžia, kad toks paskyrimas nereiškia MLT atsisakymo nuo teisės turėti savo pilnateisį

atstovą pačiame VLIKo sąstate.

3. MLTP savo atstovo Vykdomojoj Taryboj atžvilgiu pasilieka teisę jį atšaukti. Mandato atšaukimas vyksta raštu, pasirašomu MLTP Pirmininko ar jo pavaduotojo.

Toks atstovas, mandatą jam atšaukus, privalo pasitraukti, o MLTP tariasi su VLIKu ir pristato naujus kandidatus.

4. MLTP sveikina ir pritaria VLIKo Politinės Komisijos pareikštam nusistatymui rinkti VLIKui ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumui bendriems posėdžiams politiniams, kultūriniais, propagandiniams, organizaciniais, šalpos ir finansiniams reikalams svarstyti.

5. MLTP reiškia tvirtą įsitikinimą, kad visas VLIKo ir MLTP bendradarbiavimas šį susitarimą įgyvendinant vyks abipusio pasitikėjimo, susipratimo ir pagarbumo dvasioje.

MLT Prezidiumas: (pas.) Simonaitis, Puskepalaitis, Endrikaitis, Zubaitis, Banaitis.“

Reutlingenas, 1951 m. gegužės mėn. 19 d.

III. VLIKo ir MLTP 1951.V.19 d. bendras KOMUNIKATAS

„Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumo bendram pasitarime 1951 m. gegužės mėn. 19 d. vieningai konstatuota, kad VLIK ir MLT ir visų lietuvių patriotų siekimai yra tie patys — atgauti Lietuvai laisvę, sujungti visas lietuvių tautos gimines į bendrą valstybę ir laisvoje tėvynėje kurti bendrą ateitį bendros gerovės keliu.

Lietuvos laisvinimo idėjos įkvėpti ir lietuvių tautos giminių apjungimo darbą stiprindami, VLIKo atstovai ir MLT Prezidiumas vieningai sutarė, kad artimiausiu laiku būtų įjungtas į Vykdomąją Tarybą Mažosios Lietuvos Tarybos pristatytas kandidatas revendikuojamųjų sričių tarnybos valdytojo pareigomis.

Vieningu įsitikinimu, šiuo VLIKo ir MLTP pastovaus ir glaudaus bendradarbiavimo aktu padaromas reikšmingas įnašas tautos valiai vienyti ir kovai dėl laisvės stiprinti.

Šią valandą minėdami skaudžią pirmojo lietuvių tautos masinio naikinimo dešimtmečio sukaktį; stovėdami išvakarėse antro dešimtmečio, kada tauta su karo tarp vokiečių ir bolševikų pradžia herojiškai sutelkė visas jėgas sukilimui prieš sovietinį okupantą; prisimindami Mažosios Lietuvos taurių sūnų sėkmingą žygį beveik prieš tris dešimtis metų įjungti savo gyvenamas žemes į bendrą Lietuvos valstybę; pagerbdami pavergtoje tėvynėje likusiųjų kančias ir vieningą kovą dėl laisvės; jų pavesti ar įpareigoti jų kovą tęsti užsieniuose, — VLIKas ir MLT vardan Lietuvos kviečia visas aktyviausias tautos jėgas paremti siekimą, kad šios dienos susitarimo pavyzdžiu visų už Lietuvos laisvinimą kovojančių veiksmių būtų dar nuoširdžiau susiprasta ir

Vertė C. Petrikas

Dubrovskis

S. A. PUŠKIN

(4-ta tąsa)

Privažiavęs ponų namą jis pamatė tarp sodų medžių baltuojant suknelę. Tuo metu Antanas sukirto arkliams ir, pasidavęs bendram kaip kaimo taip ir miesto vežėjų išdijumui, pasileido kiek tik įkerta arkiai per tiltą ir kaimą. Išvažiavęs iš kaimo ir užvažiavęs ant kalnelio Vladimieras pamatė beržynėlį, o kairėje, atviroje vietoje, pilką raudonu stogu namelį; jo širdis pradėjo smarkiai plakti. Prieš save jis pamatė Kisteniovką ir vargingą savo tėvo namelį.

Už dešimties minučių jie įvažiavo į kiemą. Jis didžiai susijaudinęs dairėsi aplinkui. Dvylika metų jį saiai nematė savo gimtinės. Berželiai, sodinti prie tvoros jam esant namuose išaugo į didelius šakotus medžius. Kiemas, kažkada papuoštas trimis gėlynais, tarp kurių ėjo platus kelias, atydžiai valytas ir šluotas, buvo paverstas nešienaujama pieva, kurioje ganėsi supančiotas arklys. Šuo pradėjo loti, tačiau pažinęs Antaną, nutilo ir pradėjo vizgenti gauruota uodega. Dviraškiečiai pasipylė iš kambarių, apsupo jaunąjį poną ir triukšmingai džiūgavo. Su vargu jis prasiveržė pro nuoširdžių minią ir užbėgo ant seno priebučio; prieangyje sutiko jį Grigorjevna ir ašarodama apkabino savo auklėtinį. — Sveika, sveika, aukle, — kartojo jis spausdamas prie širdies gerąją senutę. — Kaip tėvelis? Kur jis? Kaip jo sveikata? Kaip jis jaučiasi?

Tuo laiku į salę įslinko vos paeidamas augšto ūgio senukas, išblyškęs ir sulysęs, apsilvilkęs chalu ir užsidėjęs naktinę kepuraitę.

— Sveikas, Volodka, — tarė jis silpnu balsu, ir Vladimieras karštai apkabino savo tėvą. Džiaugsmas jį labai smarkiai paveikė, jis nusilpo, jo kojas pakirto ir jis būtų pargriuvęs, jeigu sūnus nebūtų jo prilaikęs.

— Kam tu atsikeleli iš lovos, — tarė jam Egorovna, — ant kojų vos pastovi, o žiūrėk, lenda eiti ten, kur visi renkasi.

Senuką nunešė į miegamąjį. Jis bandė su sūnum kalbėti, tačiau mintys triko jo galvoje ir žodžiai neturėjo jokio sąryšio. Jisai greitai nutilo ir užmigo. Vladimierą nustebinio jo būklė. Jis atsėdėjo miegamajam ir prašė palikti jį vieną su tėvu. Namiškiai pakluso ir tada visi grįžo pas Grišą ir nusivedė į

visos jėgos sutelktos lemiamiems tėvynei išlaisvinti žygiams.

VLIKo Politinės Komisijos nariai: (pas.) Kaminkas, Karvelis, Norkaitis, Šiliškis

MLTP nariai: (pas.) Simonaitis, Puskepalaitis, Endrikaitis, Zubaitis, Banaitis

Reutlingenas, 1951 m. gegužės mėn. 19 d."

G. Hornas

VAKARINĖJ TYLOJ

1. Vakaraš paskęs saulė laukuos,
Tolumož užmigs tylūs miškai.
Javuose tylią dainą smuikuos
Pasislėpę žalieji žiogai.

2. Už lauko javų — paupy
Seks pasaką gluosniai vilnims.
Klausys žvaigždės paskendę rimty
Ir nenuoramą vėjas nurims.

3. Vakarinė tyła už langų
Paskandins atminimuos širdis
Su kvapu žalių dobilų
Vėl ateis iš tolybių naktis.

4. Mūs gyvenimo ratas riedės
Nesugrįžti iš laiko gelmių.
Ir praeis taip naktis po nakties
Ir praesisim ir mes be žymių.

5. O laukuose žydės linas naktį
Ir jazminas po langų žydės.
Gluosniai pasaką seks paupy
Dangujė aukso žvaigždės žibės.

šeimyninę, kur jį kaimiškai pavaišino iš visos širdies ir išsvargino klausimais ir sveikinimais.

IV

Kur stovėjo stalias,
ten stovi karstas

Praslinkus kelioms dienoms po atvažiavimo jaunasis Dubrovskis norėjo susipažinti su reikalais, tačiau tėvas negalėjo suteikti jam reikalingų paaiškinimų, o Andriejus Gavrilovičius neturėjo patikėtinio. Vartydamas popierius jis rado tik pirmąjį posėdininko laišką ir atsakymo juodrašį; iš to jis negalėjo aiškiai suprasti bylos eigos ir todėl nutarė laukti išdavų tikėdamas savo teise.

Tuo tarpu Andriejaus Gavrilovičiaus sveikata valandomis blogėjo. Vladimieras matė greitai artėjančią mirtį ir nesitraukė nuo senuko, kuris paskutinėmis dienomis visai suvaikėjo.

Tuo tarpu duotas terminas praėjo ir apeliacija nebuvo paduota. Kisteniovka priklausė Treokūrovui. Šabaškinas atėjo jam nusilenkti ir pasveikinti bei paprašyti paskirti laiką, kada jo prakilnybė perims valdyti naujai įgytą dvarą — ar pats malonės tai padaryti, ar ką nors įgalios. Kirila Petrovičius sumišo. Iš prigimties jis nebuvo godus, keršto troški-

LKF SUVAŽIAVIMAS

Š. m. birželio 30 d. Melbourne įvyko Lietuvių Kultūros Fondo metinis suvažiavimas. Dalyvaujant Kultūros Fondo skyrių atstovams iš Sydney, Melbourne ir Geelong, ALB Krašto Valdybos Švietimo Vadovui p. Mauragiui, o taip pat spaudos atstovams bei svečiams, susirinkimą atidarė LK Fondo pirmininkas Prof. Raulinaitis (jo atidarymo kalbą dedame atskirai).

Skyrių atstovams padarius pranešimus ir nušvietus savo veiklą bei ateities planus, įvyko naujos LKF Australijos Valdybos rinkimai, į kurią buvo išrinkti prof. Raulinaitis, Dr. I. Kaunas, dail. V. Simankevičius, J. Kalpokas ir O. Matulionytė. Kandidatais įėjo D. Giedraitytė ir Meiliūnas.

Revizijos komisijon buvo išrinkta D. Bortkevičiūtė, Mockus,

Zdanavičius ir Barkus, iš kurių du pirmieji įeina nariais, o likusieji kandidatais. Į Garbės Teismą perrinkti peretais metais buvę asmens.

Kaip iš pranešimo paaiškėjo, L. K. Fondo pereinamųjų metų veikla nebuvo lengva. Didelis mūsų tautiečių išsisklaidymas po platų Australijos žemyną, atliekant 2-ųjų metų sutartį ir nelengva besikūrenčiųjų materialinė būklė yra buvę svarbiausi faktoriai, trukdę mūsų pilnam kultūrinio gyvenimo pasireiškimui. Prisiminus, kad kultūros darbas yra neapmokamas ir teįmanomas dirbti tik valandom po sunkaus dienos darbo, atsisakant viršvalandžių, Kultūros Fondo pereinamųjų metų veikla yra tikrai didelis ir džiuginas reiškinys.

Kaip didžiausią įvykį, be abejo,

tenka laikyti Melbourne Karaliaus Mindaugo Aukštųjų Mokslių Instituto įkūrimą, kuris š. m. balandžio 29 d. pradėjo savo veiklą viešomis paskaitomis visuomenei, o jei įgalins materialės sąlygos, yra numatęs toliau savo veiklą praplėsti. Didžiausias nuopelnas čia tenka šios mokslo institucijos įsteigėjui ir dabartiniam jos direktoriui prof. Raulinaičiui.

Tolimesniame savo ateinančių metų plane LKF yra pramatęs, kiek įmanomą, savo veiklą visoj Australijoje praplėsti, įsteigiant didesniuose lietuvių susibūrimo centruose savo skyrius ir skatinant mūsų senos dvasinės kultūros visokiariopą ugdymą, tam apjungiant mūsų mokslines ir menines pajėgas. Visa tai, žinoma, pavyks tiek, kiek kiekvienas lietuvis pagal savo pajėgumą vienokiu ar kitokiu būdu pridės savo dalelę, kad mūsų niekad nepuoliamų Nemuno laukų dvasia.

mas nuvedė jį per toli, jo sąžinė priekaištavo. Jis žinojo savo priešą, seno jaunų dienų bičiulio padėtį ir pergalė nedžiugino jo širdies. Jis piktažiūrėjo į Šabaškiną ieškodamas prie ko prikibti, kad jį išbartų, bet neradęs tinkamos priežasties piktažiūrėjo atšakė:

— Eik lauk, ne tu man galvoje.

Šabaškinas, matydamas jį be nuotaikos, atsisveikino ir pasiskubino dingti. O Kirila Petrovičius, pasilikęs vienas, pradėjo vaikščioti po kambarį švilpaudamas: "Pergalės garsai skambėkit," gi tai visada reikšdavo jo didelį susijaudinimą.

Pagaliau jis liepė pakinkyti lengvą vežimėlį, šilčiau apsilviko (jau buvo rugsėjo galas) ir pats važnyčiodamas išvažiavo iš kiemo.

Greitai jis pamatė Gavrilovičiaus namelį ir prieštaraują jausmai pripildė jo sielą. Patenkintą kerštą ir valdingumą užslėpino dalinai garbingesni jausmai ir galiausiai jie laimėjo. Jis nusprendė susitikinti su savo senu kaimynu, sunaikinti ginčo pėdsakus, gražinti jam turtą. Palengvinęs sielą šiuo savo garbingu sumanymu Kirila Petrovičius pavarė ristele arklį ir įvažiavo tiesiog į savo kaimyno kiemą.

Tuo laiku ligonis sėdėjo miegamajame prie lango. Jis pamatė Kirilą Petrovičių ir baises sumišimas pasirodė jo veide — purpurinis ružavumas pakeitė paprastą išblyškimą, akys sublizgėjo, jis vapaliojo nesuprantamus žodžius. Jo sūnus, sėdėjęs čia pat prie ūkio knygų, pakėlė galvą ir nustebo, kad tėvas taip staigiai pasikeitė. Ligonis, baimės ir piktum apimtas, parodė pirštu į kiemą. Jis skubiai susiėmė savo chalato skvernus, ruošėsi nuo kėdės pasikelti, pakilo ir staiga pargriuvo. Sūnus šoko prie jo; senelis gulėjo be sąmonės nekvėpuodamas

— jį paralizavo.

— Greičiau, greičiau į miestą gydytojo! — sušuko Vladimieras.

— Jus klausia Kirila Petrovičius, — tarė įėjęs tarnas.

Vladimieras žvilgterėjo į jį baisiu žvilgsniu.

— Pasakyk Kirilai Petrovičiui, kad jis kuo greičiausiai išsinešdintų, kol aš jo neišvijau iš kiemo, — eik! — Tarnas apsidžiaugęs nuėjo vykdyti pono įsakymo; Egorovna skėsterėjo rankomis. — Tu mano balandėli, — tarė ji gaudžiu balsu, — pražudyti tu savo galvelę! Kirila Petrovičius mus este suės. — Tylėk, aukle, — atsakė supykęs Vladimieras, tuč tuojau siųsk Antaną į miestą gydytojo. — Egorovna išėjo.

(Bus daugiau)

Lietuviški odos gaminiai, gaminami dirbtuvėj R o m u v a Geelong, Victoria.

Suvažiavimas praėjo darnioje asmeninių pažiūrų, jungė bendra nuotaikoje, nes visus, nežiūrint lietuviška idėja.

LIETUVIŲ KULTūros FONDO PIRMININKO

Prof. P. V. RAULINAICIO KALBA,

PASAKYTA LKF VISUOTINIŲ METINIŲ SUVAŽIAVIMĄ
ATIDARANT 1951 m. BIRŽELIO 30 DIENĄ.

Brangūs suvažiavimo dalyviai,

Antru kart renkamės į metinį lietuvių kultūrinės bendruomenės suvažiavimą Melbourne. Suvažiavimo tikslas yra kritiškai pažvelgti į praėjusių metų atliktus darbus ir nustatyti gaires ateinančioms metams, o taip pat atlikti būtinus techniškus organizacinius darbus.

Šia proga noriu tarti kelis žodžius tautiniai-kultūrinio veikimo klausimu.

Lietuviai Australijoje yra susitelkę į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, įvairias savistovias švietimo, dainos, sporto organizacijas, o Kultūros Fondo yra jungiami į kultūrinės bendruomenės šeimą, kurioje telpa visi lietuviai, siekią lietuviškosios kultūros ugdymo ir stiprinimo, kultūrinių vertybių kūrimo ir turimųjų išlaikymo. Svarbus yra dvasinis žmogaus galių pasireiškimas daugelytėmis kultūrinėmis formomis, nors mes pripažįstame ir civilizacijos laimėjimų vertę bei naudingumą ir dirbame jų ištobulinimui, nes civilizacija, kaip išorinis žmogaus dvasios reiškimas yra atrama kultūrai augti ir klestėti. Kultūros srityje žmogus eina toliau kasdieninių gyvenimo reikalų ir reikalavimų. Materialinė gyvenimo aplinkuma reikalinga kultūrai, kurią veikia ir geografinė aplinkuma, klimatas, žemės derlingumas, susisiekimo priemonės ir galimūnai tai padėdami, tai trukdydami žmogaus dvasinį tapimą.

Kultūra žmonėms yra atskleidžiama kalboje, literatūroje, mene, muzikoje, filosofijoje, religijoje, moralėje, teisėje; ji yra mūsų pračities kartų palikimas dabarties žmonėms ir kaip toks gali būti padidinamas, tobulinamas arba net prarandamas; visos tautos, net vadinamos primityvinės, net australų aborigenai, turi savo tam tikrą kultūrą ir joje įsisąmonindami kyla į

didesnių dvasinių vertybių pasaulį. Asmens intelektualinio pajėgumo ir moralinių savybių pasireiškimas, jo sukurti mokslai, literatūra, menas, teisė, visuomeninio gyvenimo santvarka ir valstybė sudaro kultūros turinį. Žmogaus kultūra nėra statinis reiškinys, ji yra nuolatinis tapimas ir atskleidimas proto galių, anot Descartes to dieviškojo instrumento, kuris reguliuojamas ir tobulinamas logikos dėsniais, nors kultūriniame tapime neapsieinama be sukrėtimų arba kultūrinių krizių. Tautų kultūros gyvenime yra buvę ir vyksta krizės žinomos įvairiais vardais, kaip antai: individualizmas, reformacija, materializmas, nacionalizmas, liberalizmas, nihilizmas, komunizmas, kurie tai iškelia, tai visiškai nuvertina žmogaus asmenį.

Kultūra yra dvasinis žmogaus gyvenimas, ji tarpsta tik savo vidujiniame ir nepriklausomajame buvime. Kultūra yra nuolatinis žmogaus laisvėjimas ir tobulėjimas savoje tautinėje aplinkumoje. Nėra tarptautinio žmogaus, nes asmuo reiškiasi savo šeimoje, savoje bendruomenėje, savoje tautoje, nes tik čia jis turi tinkamas sąlygas ir šaltinius pasisemti jėgos ir išteklių iš pračities palikimo, nereikia jas pradėti iš nauja, jis neprivalo grįžti į gamtą, anot Jean Jaque Rousseau — *Retour-nons a la nature* — kad pasidary-

tų laimingu, nes žmogus laimingas yra ne kada jis nusikrato kultūrinių ir civilizacinių atsiekimų, o tada kai jis atsiremia į pračities atsiekimus ir žengia į naujus laimėjimus, naują kūrybą savo tautinėje aplinkumoje.

Kultūra yra žmoniškumas, mąstymas ir aktingumas, žengimas per skausmus į garbę. Ne visi žmonės yra kūrėjai, bet visi yra pašaukti naudotis kūrybos vaisiais. Kultūrinė bendruomenė yra toji aplinkuma, kur pasireiškia kūrybinė iniciatyva, kur žmogus gali išvystyti savo dvasinį aktingumą ir veržlumą ieškoti tiesos. Tiesos ieškojimas pavergia žmogų-kūrėją, tiesa jį žavi, jis sutinka geriau jos ieškoti, negu ją laisvai gavęs turėti. Anot Malebranche posakio, jis turėdamas tiesą savo rankoje atidarytų ranką, kad ją paleistų ir paskui vėl galėtų jos ieškoti (*Mazure, Cours de philosophie, II, 20*).

Mes susirinkome čia savųjų kultūrininkų atstovai nustatyti turinį ir kelius bei aptarti priemones, kaip ieškoti kultūrinės tiesos; mes siekiame išlaikyti savas tautines kultūrinės vertybes, kurios pasireiškia mūsų aukštoje kultūringoje ir tobuloje lietuvių kalboje, mūsų garbingoje istorinėje pracityje, mūsų literatūroje, mene, muzikoje, dainoje, filosofijoje, krikščioniškoje religijoje, moksle, teisėje.

Savo kultūriniame veikime mes siekiame tokių dvasinių vertybių, kurios jungiamos krūvon į kitų tautų kultūrinius atsiekimus sudarys neišsemiamą dvasinių turty lobyną, iš kurio galės semtis visos laisvojo pasaulio tautos ir tobulinti savąjį kultūrinį tapimą ir tobulėjimą.

Steikime Baltu Taryba

1950 m. rugsėjo 18 d. Australijos Lietuvio Nr. 19 tilpo mano str. "Reikalinga Centrinė Baltų Taryba". Džiuaguosi, kad ten iškeltos mintys neliko be atgarsio. Jų nekartodamas, be kitko, patiekiu tuo reikalu gautus nuostatus.

Kad jau esame pakankamai supratę, jog baltams būtina jungtis, matyti ir iš pr. metų latvių

nepriklausomybės minėjime Sydnejuje ALB Krašto Valdybos atstovo p. Ustjanausko pasakytos kalbos. Toje kalboje buvo užacentuota: "... kovoti mes turime sujungtomis jėgomis." Toliau: "Aš labai apgailėstauju, kad iki šiol dar nėra įkurta Sydnejuje Baltiečių Sąjunga. Tatai turėtų būti jau greičiau įvykdyta ir aš

tikiu, kad mes galėsime darniai ir naudingai bendradarbiauti.“

Aprašydamas minėtą minėjimą 1950 m. lapkr. 30 d. Mūsų Pastogėje korespondentas sako: "ši mūsų atstovo pasakytą kalbą susilaukė didelio pritarimo susirinkusios latvių visuomenės tarpe, nes joje iškeltos mintys steigti Baltiečių Sąjungą Sydnejuje yra labai aktualios. Šiuo klausimu buvo plačiau išsikalbėta pobūvio metu ir susitarta su estų ir latvių pirmininkais tuojau pradėti ta linkme bendradarbiauti, sukviečiant visų trijų tautų pirmininkų pasitarimą

Ar Sydnejuje iki šiol buvo susirinkę visų trijų tautų pirmininkai ir ar ką ten baltai bendrai veikia — nieko neteko girdėti. Jei ten koks kelmas sėdi ant baltų vienybės kelio, tai Sydnejaus baltai turėtų jį arba paritinti į šalį, arba aplenkti ir eiti baltų vienybės vieškeliu — nuo kalbų prie konkrečių darbų.

BALTŲ BENDRADARBIAVIMO CENTRINĖ TARYBA

1. BBCT uždavinys — suderinti Baltijos tautų veiklą ir skatinti savitarpį susipratimą Baltijos bendrųjų interesų naudai su tikslu ateityje pasiekti Baltijos tarybą.

2. BBCT susideda iš 1) Baltijos tautų centrinių komitetų pirmininkų arba jų atstovų, 2) Baltijos tautų politinės vadovybės atstovų, 3) Latvių Lietuvių Vienybės ir Estų Latvių draugijos ir Estų Lietuvių draugijų atstovų, jei pastarosios dvi įsisteigtų, 4) Baltų Studentų Centrinės Sąjungos atstovų, 5) Baltijos Moterų Centrinės Tarybos atstovų, 6) kitų organizacijų atstovų, kurios nori skatinti Baltijos tautų susiartinimo darbą, 7) be to, BBCT gali išsirinkti arba pasikviesti atskirus asmenis, kurių veikla turi ypatingos reikšmės Baltijos tautų vieniimui.

3. BBCT veikla sutvarkoma taip, kad joje įeinančios institucijos paskiria savo atstovais asmenis, kurie gyvena vienoje vietoje ir gali nekludomai atvykti į posėdžius. Kiekvienas atstovas su savo organizacija susižino raštu ir gauna veikimo instrukcijas. Be to, svarbiems reikalams aptarti galima sušaukti plenumo posė-

džius, kur dalyvauja į BBCT įeinančioms institucijoms vadovaujantys asmenys.

5. Baltų emigracijos šalyse, kiek leidžia sąlygos, kuriamos teritorialinės, regionalinės ir vietinės baltų bendradarbiavimo tarybos.

Taigi, vadovaudamiesi šiais nuostatais jau turėtume pradėti formuoti Baltų Bendradarbiavimo Australijos Teritorijos ir atskiru valstijų tarybas.

Viktorijoje de fakto tokią tarybą turime. Juk Melbourne taip vadinamieji "Trys Didieji", — lietuvių, latvių ir estų pirmininkai berods, kas mėnesį renkasi bendriems posėdžiams, kuriuose aptariama bendra baltų veikla. Ten paskutinių septynių mėnesių laikotarpiu buvo trys baltų koncertai-baliai, turėję didelį pasisekimą.

Taip kaip Melbourne baltai turėtų bendradarbiauti Sydnejuje, Adelaidėje, Brisbane ir kt.

Reikėtų Australijos teritorijos baltų bendruomenių vadovybėms susitarti ir ateinančių Kalėdų švenčių metu tomis pat dienomis ir vienoje vietovėje (patogiausia būtų Melbourne) sušaukti Australijos baltų bendruomenių suvažiavimus, nes būtų galima per tuo laiką įvykstančius suvažiavimus suruošti bendrų koncertų, paskaitų, atskirų profesijų specialistų pasitarimų (pav., inžinierių, ekonomistų, teisininkų baltų įmonių steigimo klausimais, baltų ligos-nelaimingų atsitikimų draudimo ir kt. klausimais) ir iškilmingai įkurti Australijos Teritorijos Baltų Bendradarbiavimo Tarybą.

Jonas Normantas

REIKSMINGA SUKAKTIS

Birželio 23 dieną sukako 10 metų nuo sukilimo dienos prieš rusiškąją okupantą. Toji itin reikšminga diena buvo atžymėta birželio 23 d. namaldose Lietuvių parapijos bažnyčioje Melbourne ir ta pačia diena įvykusiame LKF Melbourne skyriaus posėdyje. Kun. Vasaris per pamokslą pasakė:

Birželio 23 dieną sukanka 10 metų, kada lietuvių tauta, išgirdusi ženklą, vieningai pakėlė ginklą prieš sovietinį okupantą ir jo terorą. Dvieju tūkstančių tylių karžvėžių gyvybę sudėjęs, buvo pašalintas okupantas, paskelbta laikinoji vyriausybė, kraštas perduotas į jos rankas. Laikinoji vyriausybė atgaivino svetimos prievartos nutrauktą Lietuvos suvereninių organų veikimą ir grąžino tautines valstybinio gyvenimo formas.

Laikinosios vyriausybės dienos buvo trumpos — nuo birželio 23 iki rugpjūčio 5 d. Jos veikimą nutraukė naujas okupantas. Tačiau sukilimo laimėtos dienos Lietuvos kovų istorijoje bus ištiesas didingas ir šviesus liudijimas apie lietuvių tautą. Liudijimas nepažeidiamas, nes nuosavų karžvėžių krauju patvirtintas, kuris sugriovė sovietų rūpestingai statytą me-

lą, kad lietuvių tauta buvusi laisva valia įsiprašiusi į Sovietų Sąjungos nelaisvę. Tai liudijimas, kad laisvė — ir tik laisvė — vedė vyrus ir moteris mirti kovoje su priešu. Ta pati laisvė, kuri šiandien dešimtis tūkstančių partizanų ir visą kraštą pasilikusia tautą įkvėpė virsti riteriais be baimės. Dėl laisvės žuvusiems tebūnie amžina gyvųjų meilė, ir, kai ateis laikas, tebūnie jų vardai surašyti garbės vietose. Nežinomieji vardais tebus įjungti į nežinomojo partizano kovotojo šventovę, kuri jaunajai kartai būtų patriotizmo ir pasiaukojimo židiny.

Sukilimo dienos buvo liudijimas, kad lietuvių tautos gelmės yra skaidriai demokratingos, nes tik demokratingas kraštas dėl laisvės aukotis yra laisvai pasiryžęs; tik jis sugeba nelaimėse nepakrikti ir iš savo tarpo išskirti į priekį naujus žmones vietoje katastrofos nušluotųjų; tik jis susiorganizuoja ir susidrausmina iš vidaus, be prievartos, ir eina vieningu keliu. Laikinosios vyriausybės nariams yra tikras pasididžiavimas, kad jie yra šios tautos nariai. Jie laiko savo gyvenimo laiminga valanda, kad sukilimas jiems buvo pavedęs sunkiąją pareigą atstovauti krašto suvereni-

ENGLISH SECTION

LITHUANIA

Inhabitants.

There were 2,550,000 inhabitants in Lithuania in 1938. Of that number 150,000 inhabitants were living in the Territory of Klaipėda (Memel), which was seized from Lithuania on March 23, 1939. Under the agreement with USSR on October 10, 1939 Vilnius and surrounding territory were returned to Lithuania, an area of 6,880 sq km. and 650,000 inhabitants. There were 48,4 inhabitants per sq. km. According to the census of 1938, Lithuanians represent 81% of the population, Jews 7%, Germans 4%, Poles 3%, Russians and White-Russians 2,3%, other nationals 2,7%. With the return of Vilnius and its surrounding territory the percentage of Polish and White Russian speaking inhabitants was increased. But the war had changed this proportion. Lithuania has a natural growing population, in 1938 the increase was 1,24%, one of the largest in Europe. The percentage of inhabitants between the ages of 15 and 30 was 31%, largest in the world. The same can be said about inhabitants over 65 years old.

79% of the population were living in villages and only 21% in towns. The percent of the population living in towns was smaller during the beginning of modern independent Lithuania. In 1923 it reached only 15%. People living in vilages are mostly engaged in agriculture and only a few have other occupations: trade and business.

In the XIX-th century, for instance, the majority of people lived in various types of villages. When serfdom was abolished in 1861, the period of breaking up collective villages into individual farms began. This was done through individual decisions. This first period touched Suduvija — a district to the west of the Nemunas, a part of Biržų-Pasvalio district and partly in the Ašmena district. To a degree, a large impulse to change over from village to individual farms was given by the so called Stolypino reform in 1905. The breaking up of the village system in accordance with this reform began in 1907 and through to 1914, that is to the begin

ning of World War I. In spite of this land reform the largest portion of Lithuania's inhabitants still lived in villages. Farming villages were practically eliminated by independent Lithuania's land reform. At present Lithuania's farming is done on individual farms. The most important reason for changing over to individual farms was to abolish strip-and-threefield farming systems. This process of changing over was performed very quickly and on a large scale, and for these reasons was not accurately rationally and sufficiently backed by the state. The farmers particularly had much trouble in moving to their individual farms, putting up new farm buildings, changing over to new farming systems, while not having enough money for these purposes. But each farmer was more than satisfied with his new farm, which economically gave him a new and better life and for this reason he would never return to the old village farming system. The change over to individual farms was an epochal accomplishment, Lithuania's agricultural appearance changed, the Lithuanian farmer began to work under new agricultural, cultural and social conditions.

There are few cities in Lithuania. Places having more than 2000 inhabitants, having a market place and administrative centres are considered towns. The transitional form between village and towns is the "church village". A church village is a larger village or the union of several villages, and always has a church, a few stores, a school, several craftsmen, sometimes a market-place and at times is the country administrative centre.

Lithuanian towns have their origins from the following: old estates, castles and crossroads. The majority of the cities are found on rivers, particularly at the junction of two rivers. That shows that these cities' foundings were as centres of protection.

The Bigger Cities.

Vilnius (Vilna) — 208,000 inhabitants. One of the oldest cities in Lithuania, built at the junction of the rivers Neris and Vilnelė, and later spread out. From ancient times the most important Lithuanian city. Abundant with beautiful churches, some of great architectural beauty, and other an-

nėms galioms ir tęsti jų veikimą.

Nors naujas okupantas nutraukė laikinosios vyriausybės veikimą, bet jos žmonėms buvo ramu širdyje, kad ji buvo padariusi visa, kas buvo įmanoma, ir kad tautos pasipriešinimas nepakriko ir jos gyvosios jėgos susirado naują pavidalą vadovauti kovai dėl tos pačios laisvės — Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Jis

perėmė kovos vėliavą ir, talkinamo akto, pagarbiai minėdami žumas nepriklausomos Lietuvos atstovų, ištikimai budinčių jiems patikėtose sargybose, remiamas senųjų ir naujųjų išėivių organizacijų, iš užsienio vadovauja žygiui į tą mūsų "laimės Žiburį" — į suvereninių organų veikimo atnaujinimą ir krašto laisvę.

Tikėdami ateitimi, šiandien

grįžtame prie to šviesaus sukilvusius, sveikindami išlikusius jo iniciatorius, vadus, dalyvius bei talkininkus ir kviesdami emigracijoje išblaškytus tautiečius įjungti į pagarbos pareiškimą birželio 23 dienos karžygiams ir sutelkti mintis į to akto istorinę prasmę bendroje dar nebaigtoje tautos kovoje dėl laisvės.

J. B.

cient buildings. The best architectural examples are: the cathedral, St. Peter's and St. Paul's, St. Anne's (late Gothic), St. John's and St. Theresia's churches, the University, the Town-Hall and other buildings. From the XIV-th to XVIII-th centuries Vilnius was the most important city in Eastern Europe and was equal in importance to Moscow, Cracow, Novgorod, Kiev; and during the Russian and Polish occupational periods, it was only a provincial city. It did not develop any large industries. It had leather-tanneries, breweries, tobacco, furniture and linseed-oil factories.

K a u n a s — 158.000 inhabitants. Also an ancient city at the junction of the rivers Nemunas and Neris. Until Vilnius was returned to Lithuania, Kaunas was the most important city. During the Czarist Russia's period it was a very important fortress town. While in independent Lithuania it expanded to several times its size. It is known as an industrial centre. As regards to industry and trade it surpasses by far Vilnius and other Lithuanian towns. Its most important industries are: wood working, textiles, rubber, paper, tobacco, candy, canneries and others.

K l a i p ė d a (Memel) — 50.000 inhabitants. Lithuania's only port. Klaipėda under Lithuanian government developed and expanded to a great degree. The port of Klaipėda's tonnage turnover in comparison with figures previous to World War I, expanded 3 times, and to a greater extent in value. For during the German period, Klaipėda was for the most part a timber exporting centre, while during the Lithuanian period its imports and exports were a far greater variety of merchandise, raw products and food. Through the port of Klaipėda 90% of Lithuanian exports and imports were handled.

Š i a u l i a i — 32.000 inhabitants. An important transportation centre. Its industry consists of tanneries, breweries, canneries and candy factories.

P a n e v ė ž y s — 27.000 inhabitants. It is noted for its sugar refineries, flour mills, meat packing houses and yeast industry.

Other towns worth mentioning are: Mariampolė — 15.000 inhabitants, Ukmergė — 14.000, Tauragė — 11.000, Alytus — 10.000, Vilkaviškis — 9.000 inhabitants.

Well-known summer resorts are: Palanga, a beautiful seaside resort, Nida and Juodkrantė, two lovely watering-places between the Lagoon and the Baltic Sea, and Birštonas, a famous health-resort having mineral water springs with healing properties.

Transportation.

Most of Lithuania's transport is over roadways. There was a large network of roadways. The roads were used not only by horse drawn vehicles, but also by motorised vehicles.

Comparatively there were few highways (surfaced) in Lithuania. During the Czarist Russian period Lithuania was crossed by two important highways: Leningrad — Daugapils — Ukmergė

— Kaunas — Mariampolė — Suvalkai — Warsaw and Riga — Joniškis — Šiauliai — Tauragė — Tilsit. During independent Lithuania's period the following highways were constructed: Kaunas — Kretinga — Klaipėda, Kaunas — Kėdainiai — Panevėžys — Biržai, and other short extensions. The traffic on these highways for the most part was motorised: trucks and buses, which was a great help to Lithuanian transportation. Lithuania's railway system was not fully developed. The construction work on the highway between Kaunas and Vilnius was discontinued due to conditions of war. Lithuania's network is very small in comparison with Western Europe countries. The first railway line: Daugapils — Vilnius — Gardinas — Warsaw was constructed in the year 1861. Other lines: Daugapils — Radviliškis; Liepoje — Mažeikiai — Šiauliai — Kaišiadorys — Kaunas; Kaunas — Virbalis and the narrow-gauge railway Panevėžys — Švenčionėliai were constructed by Czarist Russia at later dates.

During World War I the Germans, for strategic reasons, constructed the lines: Tilsit — Tauragė — Šiauliai — Joniškis; Skuodas — Priekulė and narrow-gauge railway lines: Šiauliai — Pasvalys — Biržai; Skapiškis — Suveiniškis; Jonava — Ukmergė. Under independent Lithuania the lines Kazly Rūda — Mariampolė — Šeštokai; Kužiai — Telšiai — Plungė — Kretinga were constructed. The line between Šiauliai — Biržai was improved and connected to Panevėžys through Joniškėlis. The Russian and German-constructed lines were constructed more for strategic purposes (War), while independent Lithuania constructed lines from a purely economical viewpoints. 481 km of Lithuania's rivers are used for transportation purposes. With the marking and dredging channels is the, rivers the water-highway systems length could be increased to a great extent. In addition many of Lithuania's rivers or parts of rivers are suitable for floating timber. Internal airlines were not fully developed.

Lithuanian Emigration.

Lithuanian emigration in the pre-war period was very large. Only to the African continent one million Lithuanians had emigrated. A larger emigration had begun in the middle of the XIX-th century after the abolishment of serfdom. The peasants and workers from poor districts had mostly emigrated. The majority of emigrants had turned into Americans in the period of the second generation, others being very good citizens of their new country had not lost connections with their country of origin. In U. S. A. there are approximately 800.000 Lithuanians. They are mostly concentrated in the triangle of the cities Chicago, Boston, Baltimore. Chicago there are 100.000 Lithuanians. Until recent times it was the largest Lithuanian city in the whole world. Only in the period of Lithuanian independence Kaunas had over 100.000 Lithuanians. Of other USA cities where many Lithuanians are residing, the following are worth mentioning: New

York (30.000), Detroit, Pittsburg, Philadelphia (15.000 each), Worcester, Mass., Cleveland, Ohio (10.000 each) in other cities less.

There are over 150 Lithuanian parishes in the U. S. A. whose wealth is about 60.000.000 dollars. Besides there are various other organisations, schools and press. There are also many plants and business enterprises possessed by Lithuanians.

Besides the Lithuanians in the U. S. A. there are about 50.000 in Brazil, who had emigrated later than to the U. S. A. They are mostly living in Sao Paulo. In Argentine there are about 30.000 Lithuanians and are mostly living in Buenos Aires. In Uruguay there are about 12.000 living mostly in

Montevideo. In Canada 10.000, England and Scotland 20.000, USSR 100.000, Latvia 25.000, Poland 3.000, Union of South Africa 2.000 (Jahannesburg, Cape Town, Pretoria), Australia 6.000. The Lithuanian became an everywhere being creature.

The emigration of Lithuanians during the period of Lithuanian independence had not been large; the average was 3,2 inhabitants per 1.000. Only in 1927 it had been larger when 18.086 emigrated and in 1929 — 15.999. In later years the number of emigrants had not surpassed 1.000. Emigration of that period had been to U. S. A., Canada, Union of South Africa, Palestine (Jews) and South America.

For our children

The White Snake

By GRIMMS

Long ago there lived a king whose wisdom was renowned throughout the whole country. There was nothing he did not know, and it seemed as if news of the most hidden things was borne to him through the air. But he had a strange habit. Every day at noon, when the table was cleared and no one else remained at it, a trusted servant was charged to bring in another dish. It was covered and the servant himself did not know what was under the lid, nor did any man else, for the king never took the lid off nor ate out of it until he was quite alone. This lasted a long time, until one day curiosity overcame the servant who was taking the dish away; he could not resist taking the dish up to his room. When he had carefully locked the door he lifted the lid and saw a white snake in the dish. As soon as he saw it he could not help tasting it; he cut off a piece and put it in his mouth. No sooner had it touched his tongue than he heard outside his window a queer whispering of thin voices. He went and listened, and then he understood it was the sparrows, talking together and telling each other what was going on in the fields and the woods. Tasting the snake had given him the power of understanding the speech of beasts.

Now it so happened that on that very day the queen mislaid her finest ring and suspicion fell on the trusted servant, who had access to the whole palace, of having stolen it. The king summoned him to his presence, and threatened him which much abuse, that if by the next day he could not name the thief he would be held guilty and put to death. It was of no avail for him to proclaim his innocence, and he was taken away without getting better terms. Full of fear and disquiet he went down into the courtyard and considered how he could get out of his scrape. Some ducks were sitting by a running stream, resting and smoothing their feathers with their beaks as they held a private conversation. The servant stopped and listened to them. They were saying where they had been waddling

about all the morning, and what sort of food they had found. One of them said rather peevishly: "I have a ring lying heavy on my stomach, which I gulped down this morning under the queen's window, I was in such a hurry." The servant seized the duck by the neck and carried her into the kitchen. He said to the cook: "Kill this one, she's fat enough by now." "Why, yes", said the cook, weighing her in his hand, "she's gone to some trouble to put on weight, and has been ready for the pot a long time." He cut off her head, and when they had drawn her the queen's ring was found in her gizzard. Now the servant was easily able to prove his innocence to the king, in order to make good the wrong done him, promised to grant him a boon and offered him the most honourable position at court that he could wish.

The servant asked for no more than a horse and travelling money, for he had a great wish to see the world, and travel about in it a little. When his wish was granted he set off, and one day was riding past a pond when he noticed three fish that had got stuck in the rushes and were gasping for water. Although people say "As dumb as fish," he could understand their speech, and how they were lamenting their miserable end. Because he had pity on them, he got off his horse, and put the three trapped fishes back in the water. They splashed about joyfully, stuck their heads out of the water, and called to him: "We shall remember you and reward you for saving us." He rode on, and after a while heard something like a voice in the sand at his feet. He listened, and heard the king of the ants complaining: "If only men would leave us alone with their great beasts! That stupid horse is trampling my people to death with his heavy hoofs!" He turned aside on to another path, and the king of the ants called to him: "We shall remember you and reward you." The road led into a forest, and there he saw a pair of ravens standing beside their nest and throwing their children out of it. "Away with you, gallows chicks," they cried, "we can feed you no more; now you are big enough to forage for yourselves." The poor young ravens lay on the ground, fluttering and beating their wings, and crying: "We poor helpless children, how are we to feed ourselves when we cannot yet fly? What is

there left for us but to die of hunger here?" Then the kind youth dismounted, killed his horse with his sword, and left it for the young ravens to feed on. They hopped up to it, ate their fill, and called after him: "We shall remember you and reward you."

Now he had to go on foot, and when he had walked a long way he came to a great city. There was much noise and jostling in the streets, and presently a man on horse back came and cried aloud: "The king's daughter is seeking a husband, but the man who would woo her must perform a difficult task, and if he cannot do it his life is forfeit." Now many had attempted this and lost their lives in vain. The youth, when he saw the king's daughter, was so blinded by her beauty that he forgot all about the danger, and went to the king to present himself as a suitor.

Immediately he was led out to the seashore, and before his eyes a golden ring was thrown into the water. Then the king commanded him to fetch the ring up again from the bottom of the sea, and added: "If you come up without it, then you will be thrown back into the water again and again until you perish in the waves." Every one was sorry for the young man, and left him alone by the sea.

He stood on the shore thinking what he should do, when all at once he saw three fishes swimming toward him, and who should they be but the three whose lives he had saved. The middle one held a mussel in his mouth, which he laid on the shore at the feet of the young man, and when he lifted it up and opened it there was the ring inside. With joy he brought it to the king, expecting to be given the promised reward. But when the proud king's daughter perceived that he was not as high-born as she, she scorned him, and demanded that he should perform a second task. She went down into the garden and strewed ten sacks full of millet on the grass with her own hand. "Before the sun rises in the morning," she said, "you must pick it all up. And

not a seed must be missing."

The young man sat down in the garden, thinking how he could possibly perform this task, but he could think of no way to do it, so sat gloomily awaiting the morning, when he should be led to death. But when the first rays of the sun peeped into the garden he saw the ten sacks standing side by side, full of millet, and not a grain missing. For the king of the ants had come in the night with thousands and thousands of ants, and the grateful creatures had gathered together with care all the millet and put it in the sacks. The king's daughter came down into the garden herself and was astonished to see that the young man had done what she had set him to do. But she could not yet overcome her hard heart, and said: "Even if he has performed both these tasks he shall not marry me until he has brought me an apple from the tree of life."

The young man did not know where to find the tree of life; he got up and was ready to keep on searching as long as his legs would carry him, but had no hope of finding it. By the time he had wandered through three kingdoms he came to a forest, and sat down under a tree to sleep. Then he heard a rustling in the branches, and a golden apple fell into his hand. At the same time three ravens flew down to him, perched on his knee, and said: "We are the three young ravens whom you saved from starving to death. Now we are grown up and have heard you were looking for the golden apple. So we flew across the sea to the end of the world, where the tree of life grows, and we fetched the

apple." Joyfully the young man set off home, and brought the golden apple to the king's beautiful daughter, who could now no longer put off matters. They halved the apple of life, and ate it together: then her heart was filled with love for him, and they lived together to a ripe old age in undisturbed happiness.

LIETUVIŠKI PASAI

Artimiausiu laiku Tautos Fondo pastangomis išleidžiami Lietuviški Pasai, kurie bus kaip atstatas remiantiems Lietuvos laisvinimo darbą. Tokių pasų mintis nebe nauja. Bene pirmas ją bus prieš su viršum metus laiko iškėlęs pedagogas Čižiūnas Amerikos lietuvių spandoje. Dabar, praėjus su viršum metams laiko, šis sumanymas realizuojamas. Pagrečiui Lietuvos Pasų spausdinami ir atitinkami ženkleliai, kurie bus įklijuojami savininko pasan pagal jo lietuviškam reikalui skiriamą įnašą. Įvedus tokius pasus ir aukų atžymėjimą pasuose įklijuojant ženklelius, žymiai turėtų supras-tėti aukų rinkimo atskaitomybę,

gi kiekvienas aukotojas čia pat turėtų "pakvitavimą", kuris kiekvienam atvėju liudytu, kiek kuris asmuo yra įnešęs Lietuvos laisvinimo reikalui. (Tremtis)

MIRĖ RAŠYTOJAS KRUMINAS

Amerikoje Lietuvių Rašytojų Draugijai vedant akciją sutelkti aukų rašytojo Krumino gydymui si, kurio sveikatos būklė paskutiniu metu vis aštrėjo, galiausiai gaunama žinia, kad birželio 1 d. Edmundsthalio sanatorijoje, britų zonoje, mirė. Prieš pat savo mirtį J. Kruminas, gulėdamas mirties patale, parašė ilgą apysaką "Naktis viršum širdies".

BALTŲ VIENYBĖ N. ZELANDIJOJE.

Naujosios Zelandijos spauda rašo, kad birželio 17 d. Aucklande lietuviai, latviai ir estai paminėjo prieš 10 metų rusų okupantų pradėtus Baltijos žmonių trėmimus į Sibiro priverč. darbų lagerius.

Laikraščiai pažymi, kad minėjime dalyvavo apie 100 estų, latvių ir lietuvių, neturinčių bendros kalbos, išskyrus anglų, bet turinčių bendrą viltį — išvaduoti gimtąją žemę iš komunistų jungo. Trys vėliavos ir trys užgesintos žvakės stovėjo kartu ant stalo, vienybės simbolis tremtyje, ir atitinkamos kalbos buvo pasakytos kiekvienos tautos atstovo.

Redaguoja vyr. sktn. A. Krausas

Pasaulio Lietuvių Skautiško Ugdyimo Fondas.

PLS-gos veikimui remti bei stiprinti ir atsikursimos Nepriklausomos Lietuvos skautybei išplėsti ir ugdyti, PLSS Taryba steigia Lietuvių Skautiško Ugdyimo Fondą. Šiomis dienomis to fondo įstatai yra patiekti Tarybos nariams balsuoti. Liepos 15 d. kalbamo fondo įstatai bus galutinai priimti.

PLSS vadovybės organai.

Negalint sušaukti visuotinio vadų ir vadovių suvažiavimo, PLSS vadovybės organai gali būti išrinkti anketinio būdo rinkimais. Šiomis dienomis šis nuotatų pakeitimas taip pat patiektas Tarybos nariams balsuoti. Liepos mėnesį šis klasimas bus teisiškai išspręstas.

Jamboreen vykti leidimas gautas.

Tarptautinio Skautų Biuro Direktoriaus pulk. J. S. Wilson pranešė Brolijos Vadui, kad tremtiniams skautams yra nustatytas 75 dalyvių kontingentas. Mūsų Sąjungą atstovaus tik iš Vokietijos rajono broliai. Dėl didelio atstumo ir išlaidų kitų kraštų mūsų broliai dalyvauti negalės. Broli, ar jau parėmėi jamboristų išrengimą?

Pakėlimai į vyresniškumo laipsnį.

Tarybos Pirmija už įdėtą darbą betvarkant skautų reikalus pakėlė į vyr. skautininko laipsnį Australijos rajono vadą sktn. Borisą Dainutį, Anglijos rajono pirmąjį vadeivą sktn. R. Spalį, Kanados pirmąjį vadeivą sktn. Vl. Šarūną. Į skautininko laipsnį pakeltas Australijos rajono vadeiva pskn. Vytautas Neverauskas. Sveikiname ir linkime dar didesniu pasiaukojimu dirbti skautijos ir kenčian

čios Tėvynės labui.

Gražiai pagerbė motiną.

Melbourniškiai skautai šimet suruošė gražų motinos dienos minėjimą, į kurį atsilankė labai daug visuomenės. Tuntininkas pskn. J. Makulis tarė žodį Motinai. "Gulbių" skiltis padainavo "O, atsimenu namelį", sesės V. Budrevičiūtė ir E. Civinskaitė padainavo duetu. V. Budrevičiūtė, V. Tuskenytė ir E. Nagulevičius padeklamavo. Labai daug širdies įdėta į Algio Karpavičiaus vaizdelį "Našlaitė Irutė". Jį režisavo pats autorius A. Karpavičius talkininkaujant dekoratoriui A. Kudirka, techninę dalį tvarkant S. B. Garbenytei ir V. Lazauskui. Šis skautų bei sekmadienio mokyklos auklėtinių suruoštas minėjimas sužadino meilę ir pagarbą motinai bei prisirišimą savo tėvynei. Ypač daug pasidarbavo su didele meile A. Karpavičius.

KONFERENCIJA LIETUVOS LAISVINIMO KLAUSIMAIS.

Patiriama, kad VLIKe yra kilusi mintis netolimoje ateityje sušaukti konferenciją politiniams klausimams aptarti. Šioje konferencijoje turėtų dalyvauti VLIK, Lietuvos diplomatai, JAV lietuviškų organizacijų atstovai ir joje turėtų būti svarstomas suaktyvinimas darbo Lietuvos laisvinimo bare. Kur tokia konferencija įvyktų, tuo tarpu nėra nusistatyta. Yra mintis tokią konferenciją sušaukti JAV arba Europos kurioje valstybėje.

Reikia manyti, kad šioje konferencijoje būtų bandoma pašalinti iki šiol buvusius kai kuriuos neaiškumus politinio darbo srityje, trukdžiusius visų pozityvių pajėgų apjungimą Lietuvos laisvinimo byloje. (Tremtis)

GIMTAS KRAŠTAS

Atsimenu, buvau dar nedidutė
Ir vaikščiojau po žydinčius laukus
Ir taip gražiai šypsojosi saulutė,
Ir nemaniau palikt gimtus namus

O laukuose liūdnei lingavo varpos
Tartum suprato ką neš ateitis.
Šnibždėjosi jos tyliai savo tarpe,
Kad šiaurės vėjai laimę sudraskys

Atėjo sunkios dienos mūs tėvynei
Turėjome apleist gimtinę mielą.
Ir daug svečioj šaly takų išmų-
[nėm,
Be tėviškės laukų ilgėjosi siela.

Tik supratau gimtus laukus pa-
[likus,
Kad laimės negalėjau imt kartu
Gimtų laukų ir sodų nebetekus,
Gražiam pasauli tuščia ir nyku.

Sesė G. G

Raudonosios Kinijos vyriausybė nusavino britų naftos bendrovę Kinijoje, kuri turi perduoti visas naftos atsargas, įrengimus ir laivus vyriausybei.

Taigi, Anglija pradeda mokėti "procentus" už pripažinimą komunistinės Kinijos vyriausybės.

— Miręs anglų rašytojas Bernard Show paliko 300 tūkst. svarų sterl. įsteigimu fondo, kurio uždavinys būtų remti pastangas suprastinti anglų alfabetą ir reformuoti anglų kalbą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

MUSŲ VYTIS, Akadem. Skautų sąjūdžio laikraštis, Nr. 1(29), 1951 m. kovo mėn. Red. Br. Kvilklys. Adm. adresas: E. Vilkas, 11600 So. Lafayette ave., Chicago 28, Ill., U. S. A. Atskiro numerio kaina 25 ct. (2/3).

mažiesiems

Redaguoja Teta Rūta

Lapes pasaka

VINCAS PIETARIS

ALKANAS VILKAS

Buvo šalta žiema. Vanduo nuo šalčio sustingo į iedą. Balto sniego patalu apsidengė žemė; šerkšnu pasipuošė medžiai. Visas gyvis sulindo į užvėjas, į gūžtas; ir namų gyvuliai, ir girios žvėrys, ir paukščiai — visi pasislėpė. Tik vienam vilkui nebuvo niekur užvėjos nei jokios prieglaudos. Girioje šalinosi nuo jo visi. Iš kaimų trėmė lauk.

Eina vilkas giria, nuo širdies graudumo ir nuo šalčio staugdamas. Eina ir keikia visu balsu:

— O kad jus visus ir karaliai!

Eina toliau ir peėjėjęs prideda:

— Ir velnių velniai!

Šalta. Tuščias vilko vėdaras prašo maisto: urgia.

— Ot, kad taip nors avutę, nors meitėlaitį, — galvoja vilkas, rydamas seiles.

Bet ir avutės — tvartuose, ir meitėlaičiai taip jau tenai. Kiemuose ties tvartais pikti šunes amžinai lūkuriuoja įsisėgti į vilką ir paskutinę jo skrandą sudraskyti. Žino tai vilkas ir dėl to dar neina į namus, dar bijosi, nors iš tenai visokia šviežiena kvepia. Vargšas, pakreipęs ir ausį ir akis į vieškelį, laukia, ar nevažiuos kas nors, ar neseks paskui roges koks nors vienkartinis šunytis... Bet ir kelias tyli, nedunda nuo arklių kojų, negirgžda nuo rogių sušalęs sniegas. Tylu. Tiktai žemė šaldama poška.

— Kad nors kokį žvėrelį, kad ir vilką, pagaliau, kokį nors silpnesnį! — mąsto geiduliaudamas pilkasis ir pasukęs cimpina į girią.

Bet ir giria tuščia. Kelios šarkos lakioja, liumpšėdamos nuo vieno medžio į kitą. Seiles rydamas žiūri vilkas į jas, tačiau ką padarysi su brudu padaru — ant žemės netupia, jeigu ir nutupia, ir tai menka nauda: arti nesileidžia.

— Ką, vilkeli, ar tik esti neužsimanei? — paklausė viena iš margųjų paukščių, valydama snapą.

— Tai, ar tu žinanti, paėsčiau, jeigu būtų ko gero, — sutiko vilkas, selindamas artyn prie medžio, kuriam tupėjo klausikė.

Šarka dėl atsargumo, dėl visa ko, pašokėjo aukščiau ant šakos ir erzino toliau vilką:

— Kur nebus! Ana už gerų varsnų lapė po eglę zuikį tik triuškina, tik šveičia... Ir aš buvau besitakstant nors kąsnelį pagriebti, tai ko uodegos nepalydėjau.

Pastebėjęs, kad vilkas neklausydamas toliau bėga lapės ieškoti, šarka suriko palydų:

— Bėk! Bėk! Tik uodegą žiūrėk! Aš išsisukau: mano trumpesnė uodega, o tavo teks lapei!

LAPĖ MOKO VILKĄ DREBULĖ MAITINTIS

Lapė, krūmuose taisydama zuikį, išgirdo bešlamant sniegą ir, kilstelėjęs galvą, pamatė atsprundantį vilką. Gudruolei nereikėjo pasakoti, ko tas čia nori. Neilgai trukus ji zuikio likučius vienus prarijo, o ko nespėjo, sukasė į sniegą atokiai po eglę. Paskui sugrįžusi atgal užgulė sukruvintą vietą.

— Labądien, lapute! — netrukus prakalbino vilkas pūkuotuodegę.

— Labądien, kaimynėli! — atsakė ta. — O kur taip tamstą dievuliai neša? Kur taip skubini? — pridėjo lapė pastebėjusi, kad sustojęs vilkas žiūri į ją atsidėjęs.

— Pas tave, kaimynėle, pas tave! — atsiliepė tas, nesirengdamas skubintis šalin nuo lapės. — Šarkos man nupasakojo, būtent, tau Dievas šiandien gražų laimikį davęs, atsiuntęs zuikutį. Aš jau seniai nieko dantyse neturėjau. Pilvas prie strėnų pridžiūvo. Ar neduosi ir man kokio kąsnelio arba nors kaulėlių pagrauzti?

— Ir tu, kaimyne, klausai tų tuščiakalbių šarkų? — atrėmė lapė. — Kada jos čia matė kokį nors laimikį?

— Ugi kai tu, zuikį ėsdama, šarką dar už uodegos norėjai nusitverti.

— Ar aš ją? Na, tai ir melagės gi tos šarkos! — net suriko meiliakalbė lapė. — Tikėki tu dabar joms Ne aš ją, tiktai ji mane prisėlinusi kirto iš pasalų į uodegą.

— Vai ką gi tu čia tada veikei? — paklausė šiepdamasis vilkas ir iš lėto slinkdamas artyn prie lapės.

— Ugi matai ką! — rodė iš po šiakštos palindusi kūmutė zuikio apgraužtas drebulės šakutes. — Zuikis mane išmokė žievėmis maitintis; jo dėka dabar aš jau bado nematau.

— O kraujai iš kur čia atsirado? — paklausė aiškiai jau širsdamas vilkas.

— Tai matai, kaimyne! Tu prie kiekvieno nieko tik tykai kabintis! — taikiai atsiliepė lapė. — Pabandyk ir tu graužti medį, o ir tau taip bus iš pradžių, kaip man kad buvo. Aš išsilaužiau dantį, kol pramokau drebulę graužti, kol supratau, jog gardi ir minkšta tiktai drebulės žievė. O pati drebulė...

— Ugi ar iš tikro ji gardi? — paklausė išbadėjęs vilkas.

— Gardumas iš sykio prastas, tačiau, matai, visą tiktai maistas, vis nors badu dvėsti nereikia. O kai pripranti, tai visai pusėtinai išrodo, — posteringavo lapė, atsargiai už šiekštos slėpdamasi.

Vilkas be vilties dėbtelejo akimis į lapę, pakasėjo kojomis kruviną sniegą ir vienoje ir kitoje vietoje, vis selindamas prie lapės, kol toji išnyko iš jo akių krūmuose; pagaliau, pilkasermėgis stvėrėsi iš bado ir drebulės. Stipriai dantimis sukramtė gana storą šaką, sutriuškino smulkiai ir bandė praryti.

(Perkelta į 13 psl.)

Australijos Lietuviu Bendruomene

LIETUVIŲ STUDENTŲ AUSTRALIJOJE ŽINIAI.

Pranešu, kad remiantis Lietuvių Studentų S-gos Vokietijoj š. m. gegužės mėn. 25 d. raštu, yra sudaryta Steigiamos Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungos Australijos Skyriaus Organizacinė Valdyba šios sudėties: stud. teis. J. Žukausko, stud. med. J. Mikniaus ir stud. human. V. Danielos.

Maloniai prašau visus Australijos universitetuose ar tolygiose kitose aukštosiose mokyklose studijuojančius lietuvius studentus-es susirišti su Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungos Australijos Skyriaus Organizacine Valdyba.

Smulkesnes informacijas ir P. L. S. S-gos įstatus patieks Organizacinė Valdyba.

Tikiu, kad Australijos lietuviai studentai tikrai bus vieningai organizuoti Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungoje.

Linkiu sėkmės asmeniniame, organizaciniame ir visuomeniniame darbe.

J. Vaičaitis

ALB Krašto V-bos Pirmininkas
STUDENTŲ DĖMESIUI !

Š. m. birželio 10 d. per ALB pirmininką yra gautas laiškas iš Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungos, adresuotas Australijos Lietuvių Studentų Organizacijai (ku ri, deja, dar nėra įsisteigusi). Jame kreipiamasi į Australijoje studijuojančius lietuvius prisidėti prie Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungos steigimo ir jos organų išrinkimo.

Norint tuo reikalu pareikšti savo nuomonę, reikalinga mums paties susiorganizuoti. Australijos Liet. Stud. Sąjunga, kaip organizacinis vienetas, surištų lietuvius studentus Australijos universitetuose bei aukštosiose mokyklose ir tuo palengvintų aptarimą mums aktualių klausimų. Be to, įsijungę į Pasaulio Lietuvių Studentų judėjimą, galėtume reikšmingiau

prisidėti prie visiems lietuviams bendrų tikslų.

Neskelbdami smulkiau organizacijos uždavinių, tikimės, kad kiekvienas Australijoje studijuojantis lietuvis šį reikalą supras ir galimai greičiau prisidės prie bendro darbo.

Kiekvienai ALB Apylinkei (sostinių) yra išsiųstas laiškas su PLSS įstatų projektu, paruoštų Vokietijoje. Skyriaus valdybos yra prašytos laišką perduoti vietiniams studentams.

Pagreitinimui sąjungos įkūrimo kiekvienas studentas prašomas kuo greičiau atsiliiepti šiuo adresu J. Mikniaus, 25 Missenden Rd., Camperdown, Sydney, NSW.

Su kolegiškais sveikinimais

Laik. Organizacinė Valdyba

ALB Sydnejaus Apylinkės Susirinkimo priimta tokia

REZOLIUCIJA

ALB Sydney apylinkės susirinkimas, įvykęs 1951 m. gegužės 20 d. Camperdown, išklausęs valdybos pranešimą ir diskusijų, nutarė:

A. Kreiptis į visas lietuvių organizacijas Sydney kviesdamas —

1) Daryti visas pastangas stiprinimui Lietuvių Bendruomenės veiklos ir išvengimui paralelizmo bei susiskaldymo įvairiuose drabuose — tam atitinkamai suderinant savo veiklos programas.

2) Reikalauti iš lietuvių atlikti Lietuvių Bendruomenės uždėdamas prievoles.

3) Padaryti visas pastangas, kad Lietuvių Bendruomenei būtų lengviau įsigyti savo laikraštį.

B. Užtikrinti visas organizacijas, kad Lietuvių Bendruomenė nori bei siekia ir sieks kuo glaudžiausio bendradarbiavimo naudavdamasi didžiausiu palankumu kiekvienai organizacijai ir to paties pageidauja iš atskirų organizacijų.

C. Susirinkimas konstatuoja savo pritarimą ALB Sydney Apy-

linkės Valdybai jos pastangose išlaikyti bendruomenės vieningumą bei savistovumą ir siekimuose sustiprinti Lietuvių Bendruomenės veiklą.

A. L. B. Krašto Valdybos
KREIPIAMASIS

Norint galutinai baigti tvarkymą perimto iš buv. A. L. D-jos ir A. L. B. — L. O. K. archyvo, bibliotekos ir turto, remiantis p. A. Baužos š. m. gegužės 28 d. raštu, kuriuo buvo duoti paaiškinimai, kreipiamės į buv. ALD-jos ir ALB-nės—LOK Valdybų narius ir kitus asmenis, prašydami, jei kas nors yra likę iš draugijos archyvo bibliotekos ar turto pas ką nors, gražinti ALB Krašto Valdybai iki š. m. liepos 20 d.

Gražinti galima kiekvieną antradienį ir penktadienį tarp 17-19 val. ALB Krašto Valdybos būstinėje, 5, Young St., Circular Quay, Sydney, ten esantiems Krašto Valdybos nariams.

Vėliau pageidaujamos knygos ar kiti naudojami daiktai bus išduodami tautiečiams bendra tvarka.

ALB Krašto Valdyba
Sydney, 1951 m. birželio 22 d.

SVARBU VISIEMS GYDYTOJAMS

su Europos diplomais, negalintiems praktikuoti Australijoje.

Yra daroma žygių gauti mūsų diplomų pripažinimą, bet tam reikalingas pritarimas ir moralinė parama bent žymesnės dalies čia esančių Europos gydytojų.

Turime draugų parlamentarų ir valdžios žmonių tarpe, bet pasigendama organizuotos mūsų akcijos. Kadangi ruošiamas naujas įstatymo pakeitimas parlamente, kuris turi būti svarstomas už 2 savaitių, skubiai reikalingas kiek galint didesnis skaičius parašų, remiančių mūsų reikalavimą gauti praktikos teises.

Atrodo, kad kiekvieno gydyto-

(Atkelta iš 12 psl.)

Rijo vargšas, rijo, kol užspringo; užspringęs ėmė kosėti. Kosėjo, kosėjo ir vos tik iškosėjo šakutę.

— O kad tave ir šunes, kaimynėle, su tavo mais-

tu! — sukeikė vilkas ir nucimpino toliau.

Lapė, palūkėjusi truputį, sugrižo atgal ir sušveitė zuikio likučius.

(Bus daugiau)

jo siekimas turi būti pagaliau dirbti savo profesijoje, bet dėl mūsų nerangumo ir apatijos praleidome daug brangaus laiko neišnaudota. Nepraleiskime šios progos, rašykimė visi neatidėliojant trumpą laiškėlį, jei galima anglų kalba (bet galima ir lietuviškai), kad sutinkame ir paremiame šiuo reikalu veikiančių iniciatorių grupę. Paraginkit ir kitų tautybių gydytojus.

Laiškus galima siųsti šiuo adresu: Dr. V. Didžys, 197 Esplanade, Altona, Vic., arba:

Dr. B. Szelengi, 11 Sutton Pde, Box Hill, Vic.

Mes Australijoje

"ŠVIESOS" SAMBURIS ISI-STEIGĖ SYDNEJUJE

Po visų paruošiamųjų darbų Organizacinė Šviesos Sambūrio Valdyba Sydnejuje sušaukė š. m. birželio 23 d. steigiamąjį susirinkimą. Susirinkimą atidarė ir pravedė coll. J. P. Kedys. Pradžioje buvo skaitytas coll. Dirkieo referatas — Tolerancija, po kurio sekė diskusijos. Pasibaigus diskusijoms pirmininkaujantis padarė trumpus paaiškinimus apie Sambūrio ideologiją ir organizaciją. Po to sekė valdybos, rev. komisijos ir garbės teismo rinkimai. Pagal balsų daugumą į valdybą išrinkti: coll. Kedys, Salkauskas ir Paltarokaitė, kandidatais liko Masiokas ir Miknius. Revizijos komisiją sudaro: coll. Saudargienė, Pilka ir Daniela. Į garbės teismą vienbalsiai išrinkta: coll. Kmitas, Babinskas ir Reizgys.

Po rinkimų Sambūrij sveikino ALB Australijos Krašto Valdybos Pirm. p. J. Vaičaitis, Sydnejaus Apyl. Vald. Pirm. p. Saudargas, Sydnejaus universiteto lietuvių studentų vardu coll. Miknius, be to buvo gauti sveikinimai raštu iš Šviesos laik. vald. pirm. dipl. inž. Kateivos Vakarų Australijoje ir iš Lietuvių Dailės Grupės Aivaras Sydnejuje. Visi linkėjo Šviesos Sambūriui sėkmės ir žadėjo visur jį paremti.

Po susirinkimo buvo svečių ir narių bendra kavutė, kurios metu kalbėtasi Sambūrio veiklos reikalais ir dalintasi išpučiais iš praeities laikų Vokietijoje. (k)

Adelaidės

LIETUVIAMS PAMALDAS

š. m. liepos 15 d., sekmadienį, šv. Juozapo bažnyčioje atlaikys T. Leonardas Paltanavičius, vienuolis pasijonistas, įprastu laiku. Tą dieną jis klausys išpažinčių prieš Mišias nuo 10 val.

Klebonas

SMUIK. PR. MATIUKAS

duos smuiko rečitalį liepos 19 dieną 9.15 — 9.30 per valstybinę radio stotį 5AN Adelaidėje.

MUSŲ RĖMĖJAI

Paramos Australijos Lietuviai atsiuntė šie tautiečiai:

Liong. Pukys	10/0
Eleonora Grabytė	6/0
Dr. V. Didžys	12/0
A. P.	6/0
Jonas Perkamas	6/0

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

AL Leidykla

S P O R T A S

VISUOTINIS VYTIES SPORTO KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS šaukiamas š. m. liepos 15 d. (sekmadienį) 4 val. po piet sa-lėje prie šv. Juozapo bažnyčios (Pirie St.)

Dienotvarkė:

Valdybos ir revizijos komisijos pranešimai,

Klubo įstatų priėmimas,

Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Atsižvelgiant šio susirinkimo svarbos visi klubo nariai kviečiami jame dalyvauti. Asmeniniai kvietimai nebus siunčiami. Susirinkimas prasidės punktualiai dalyvaujant bet kuriam narių skaičiui.

Klubo Valdyba

VYTIES SPORTO KLUBO RĖMĖJAIS pasirašė: A. Alkevičius, J. Zakarauskas, A. Flederis po £ 1. Sporto klubui aukojo: kun. P. Jatulis 10/0, II krepšinio komanda 10/0, V. Brazaitis 6/0, J. Jaunutis 2/0, Daubergs 2/0, Marčiūnas 5/0.

Klubo Valdyba rėmėjams nuoširdžiai dėkoja.

Nepamirškite pratęsti Australijos Lietuvisio prenum. II pusm.

UŽSIENIO ŽINIOS

— Korėjoje siekiama susitarti dėl karo paliaubų. Jungt. Tautų ir komunistų karo vadovybių atstovai liepos 8 d. susitinka Kaesonge (prie 38-tos paralelės) atlikti parengiamuosius darbus, o liepos 10 d. susitiks vyriausieji karo vadai aptarti paliaubų sąlygoms.

Taikos iniciatyva išėjo iš rusų. Matyt, nemato prasmės toliau vesti karą, nes JT vistiek neįveiks. JAV-bėse į šį Rusijos žygį žiūrima gana atsargiai ir skeptiškai, nes manoma, kad rusai ruošiasi agresijai kitoje vietoje.

Karo veiksmai vyksta nežymūs

— Persijoje padėtis neišryškėjo. Anglai daro visas galimas pėsams kliūtis eksploatuoti savo naftos šaltinius. Persų vyriausybė paneigdama jai anglų nuolatos pri metamus kaltinimus dėl jos prokomunistinių tendencijų, pareiškusi, kad ji sutinkanti įrašyti į sutartį klauzulę, jog nafta bus tiekama tik vakarams.

Paskutinėmis žiniomis, viena (nėpaminėta) naftos bendrovė sutinkanti perimti naftos produkciją tarptautinėmis kainomis. Anglams tai būtų galutinas smūgis.

— JAV-bėse plačiu mastu pradama gaminti sintetinę vilną. Skubiai statomi didžiuliai įrenginiai. Australijos ir kitų kraštų avių augintojams suduodamas didelis smūgis. Sintetinė vilna nepalyginamai pigesnė už natūralią.

— Prez. Trumanas pareiškė, kad JAV karo produkcija vis dar nepakankamai išvystyta, tuo tarpu gi kita tautos produkcija jau pasiekė II-ojo pasaulinio karo lygį. Prezidentas įspėjo, kad pavojus taikai nėra kiek nesumažėjęs.

— Suomijoje parlamento rinkimus laimėjo socialdemokratai, labiausiai komunistų keikiama partija.

— Keturių didžiųjų konferencija Paryžiuje, turėjusi paruošti dienotvarkę tų valstybių užs. reikalų ministerių konferencijai, po 74 posėdžių, rusams sabotuojant, galutinai iširo.

— Čekoslovakijoje nuteistas J. A. V-bių žurnalistas, William Oatis, 10 metų kalėjimo neva už šnipinėjimą.

G. S T E I N B E R G S
IMPORTER — EXPORTER
BOOKSELLER — BOOKPUBLISHER
 371, Clarendon St., South Melbourne, S. C. 5
 Phone MX 5970

Nehmen Bestellungen fuer die folgenden Zeitschriften, wie auch fuer jede andere deutsche Zeitschrift an:

Neue ILLUSTRIERTE	— Wochenzeitung,	halbjaehtl.	30/0
QUICK	— illustr. Wochenz.,	halbjaehtl.	36/0
WOCHENEND	— " " "	"	24/0
REVUE	— " " "	"	36/0
SPORT-MAGAZIN	— " " "	"	30/0
DIE KUNST und das SCHOENE HEIM	— Monatsschrift fuer Malerei, Plastik, Graphic, Architektur und Wohnkultur.	Halbjaehtlich	48/0
PHOTO-MAGAZIN	— Monatszeitsch.	Halbjaehtl.	32/0
FUNKSCHAU	— Zeitschrift fuer den Funktechniker. Magazin fuer den Praktiker. Erscheint zweimal monatlich.	Halbjaehtl.	24/0

u. s. w.

Sie erhalten unsere Kataloge auf Nachfrage!
 Wir nehmen auch Bestellungen an fuer deutsche Literatur.
 Nachere Bedingungen darueber finden Sie in den Katalogen.

Meniškaï dekoruojamų lietuvišku stiliumi

ODOS GAMINIŲ DIRBTUVĖ
 R o m u v a Geelong, Victoria
 | savo šiandieninėje gamyboje turi

ĮVAIRIAUS DYDŽIO FOTO ALBUMŲ, LAIŠKAMS BLOKŲ, ĮVAIRIŲ PINIGINIŲ, UŽRAŠŲ KNYGŪČIŲ, KNYGOMS VIRŠIUKŲ ir t. t.

Didžiulis pasirinkimas įvairių, lietuviško stiliaus, dekoravimų. Dėl smulkios informacijos ir kainaraščio prašom rašyti, pridedant už 3½ penso pašto ženklia ką, šiuo adresu:

Kazys Bielkevičius, 73 Little
 Fyans St., Sth GEELONG, Vic.

P A D Ė K A

Naujiems Adelaidės lietuvių choro bičiuliams:
 p. St. Jagučiu, paaukojusiam choro reikalams £ 6, ir
 p. Pakalniui, paaukojusiam £ 3 nuoširdus aciū!
 Adelaidės Choro Vadovybė

Reikalingas vienas ar du
K A M B A R I A I
 Adelaidėje arba arti jos lietuvių šeimoje. Pranešti J. Riaubai, 13 Carlton Cresc., Cheltenham Gdns Rosewater, S. A.

MUSŲ RĖMĖJAI

Paskolos lakštus gražino ir nuo paskolos atsisakė spaustuvės stiprinimui šie tautiečiai:

Juozas Daubaras	£ 1
Adolfas Griškauskas	£ 1
P. Bienkevičius	£ 1
A. P.	£ 1

Visiems mūsų rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

AL Leidykla

ADELAIDĖS IR JOS APYLINKĖS LIETUVIŲ ŽINIAI!

Meniškaï dekoruojamų lietuvišku stiliumi odos gaminių dirbtuvė

R O M U V A, Geelong, Vic. praneša, kad p. C. P e t r i k a s sutiko atstovauti šią firmą Adelaidėje ir jos apylinkėse.

R o m u v o s gaminius pas p. Petriką galima užsakyti, atsiimti ir gauti smulkesnės informacijos kiekvieną sekmadienį prieš ir po pamaldų Šv. Juozapo bažnyčios salėje, arba kitu laiku bute, skančiu adresu: Mr. C. Petrikas, 7 Esmond St., Hyde Park, Adelaide, S. A.

Meniškaï dekoruojamų odos gaminių dirbtuvė
 R o m u v a

T A U T I E T I,

nepamiršk apdrausti savo sunkiai įsigytą turta, apdrausk save ir savo šeima ligos atveju.

Be to, gyvybės draudimas yra geriausias taupymas su 4½%, plius priklausanti grąža nuo takų ir paskola 80% objekto vertės.

Šiuo metu du savininkai (vienas lietuvis) parduoda 4 sklypus East Oakley, Melbourne. Prie stoties Mont Albert, Melbourne, parduodamas mūrinis namas (45 metų senumo) su dideliu sklypu. Susitarti privačiai.

Geriausia sutikti mane šeštadieniais nuo 11-12 val. arba laiškais.

Group Insp. Jablonskis
 305 Collins St., Melbourne.

INŽINIERIŲ ir ARCHITEKTŲ ŽINIAI!

Š. m. liepos mėn. 15 d. 7 val. vak. 27 Melbourne St., North Adelaide, inž. Bacevičiaus bute (važiuoti iki vaikų ligoninės) šaukiamas lietuvių inžinierių ir architektų, gyvenančių Pietų Australijoje steigiamasis

S U S I R I N K I M A S

Į steigiamąjį susirinkimą kviečiami visi tie asmenys, kurie yra baigę aukštąsias ir aukštesnias technikos mokyklas Lietuvoje ar joms atitinkančias užsienyje (PLIAS S-gos įstatų III § 3).

Gavome iš užjūrio naują leidinį
LIETUVIŠKAI — ANGLIŠKŲ
ir
ANGLIŠKAI — LIETUVIŠKŲ
ŽODYNU

talpinančių 70.000 žodžių, su tar-
tim, kaina £ 1.12.8. Pristatoma
tuoj pat.

Naujausi žodynai ir literatūra
vokiečių, prancūzų, olandų, rusų,
rumunų, čekų, bulgarų ir kito-
mis Europos kalbomis taip pat
gaunama mūsų knygyne. Reika-
laukite mūsų nemokamų katalo-
gų; laiškus rašykite jūsų gimtą-
ją kalba. Visa korespondencija
ir piniginiai orderiai siunčiami
šiuo adresu:

MINERVA I. M. L. & B. S.
Import Dept.
26 Moonee St., W. 2
MELBOURNE, Vic.

Atsakymui prašome pridėti 6
pensų pašto ženklą.

Prašoma atsiliiepti
ONA RAMANAUSKIENĖ
Rašyti AL Redakcijai.

TAUTIŠKI

kaklaraikščiai (£1), juos-
tos (£3), juostelės kny-
goms (5 šil.), juostelės pa-
galvėlėms (10 šil.). Spalvų
ir derinių įvairumas. Ga-
minama ir pagal užsaky-
mą. Meniškas darbas.
Kreiptis: Australijos Lie-
tuvis, 35 Cator St., Hind-
marsh, Adelaide, S. A.

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ — PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai
angliškai — Visokiariopa informacija. — Kalbinė pagalba iš-
taigose. — Tarpininkavimas perkant ar parduodant nuosavybę
Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenci-
niu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2—5 val. p. p. ir šeš-
tadieniais 10—1 val. —
706 Manchester Unity Building
185 Elizabeth St.
Sydney Tel.: M4878

Kasdien 6—8 val. vak. —
10 Peel St.,
Kirribilli,
Sydney.

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O., Sydney

Š. m. liepos mėn. 14 d. Melbourno Lietuvių Choras rengia jaukų

Lietuviska vakara - baliu

Leonard Cabaret Hall salėje Sant Kildoje (ant jūros kranto
esančiame maudyklių name).

Vakaro-baliaus programoje: Choro krikštynos, iškilminga va-
karienė, dainos, šokiai ir įvairūs kiti parengimai.

Veiks bufetas su gaivinamais ir svaiginamais gėrimais.

Vakaro pradžia — 8 val. vak. Bilietus ir atskirus staliukus iš
anksto galima užsisakyti prieš ir po pamaldų prie bažnyčios
pas p. Vladą B o s i k i.

Choro Valdyba

L i e t u v a i t ė s
A T S I L I E P K I T E !

30 metų lietuvis noriu susirašinė-
ti vedybų tikslu su mergina arba
našle, gali būti su vaiku. Amžius
iki 29 m. Aš esu augšto ūgio,svai-
galų nevartoju. Pageidauju foto,
kurią pareikalavus grąžinsiu. Ra-
šyti: P. Papirtis, c/o Australijos
Lietuvis, 35 Cator St. Hindmarsh
Adelaide, S. A.

Decorated
LEATHER GOODS

Camp St., Beechworth, Vic.
gamina aukščiausios rūšies
lietuviško stiliaus odos dir-
binius

AUSTRALIJOS LIETUVIS

redaguojamas Redakcinės Kole-
gijos. Ats. redaktorius Jurgis
Glušauskas. LEIDĖJAS — Aust-
ralijos Lietuvis Leidykla. Raštus
Redakcija taisy ir trumpina savo
nuožiūra. Honorarai mokami tik
iš anksto susitarus. PRENUME-
RATA: metams 28 šil., pusei me-
tų 14 šil., 3 mėn. 8 šil. Užsienin
kaina ta pati. Atskiras numeris
1/4. SKELBIMAI: 2 pensai už
žodį. Už skelbimų turinį Redakci-
ja neatsako.

Adresas:

AUSTRALIJOS LIETUVIS.
35 Cator St. H i n d m a r s h,
A D E L A I D E, S. A.

The Australian Lithuanian, the
Lithuanian fortnightly. Autho-
rised Jurgis Glušauskas.

Printed by Australijos Lietuvis
Publ. Co., 35 Cator St. Hind-
marsh, S. A.